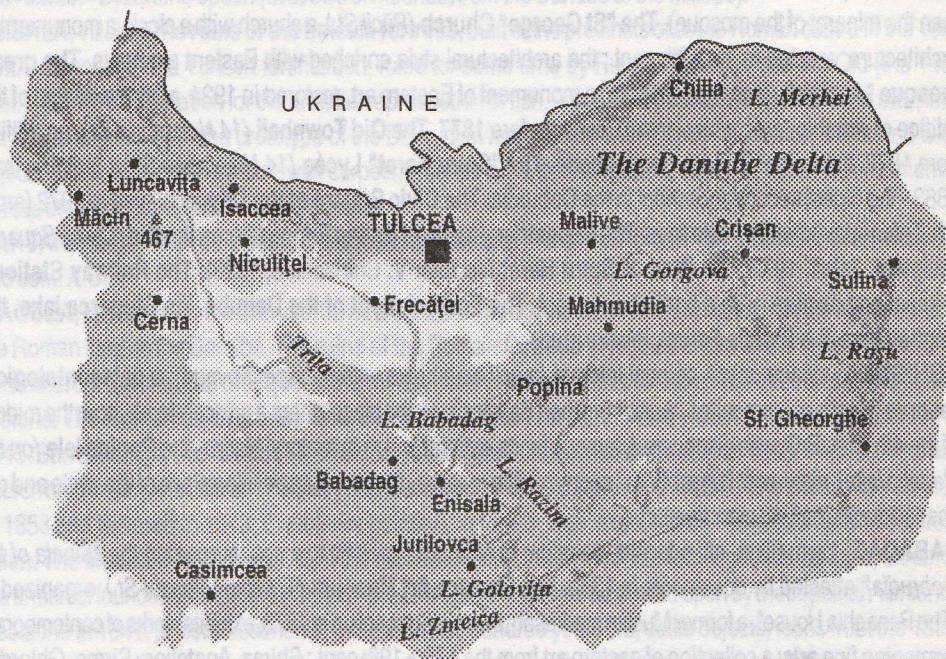

Visit
ROMANIA

Tulcea

TULCEA, municipality; county seat; port on the Danube; the entrance gate to the Danube Delta; 31 m. alt.; 97,500 inhabitants (1992); the city of Aegyssus, the 6th cent. B.C., attested by documents as the town of Tulcea in 1595. **The "Danube Delta" Museum**, set up in 1949, with several sections: **The Section of Natural Science** (32, Progresului St.) presents the past, the flora and fauna of the Danube Delta - biogroups, dioramas, aquariums with species of fresh and brackish water fish, collections of insects, molusca, herbaria, fishing tools, specific to the Delta. **The Section of History and Archaeology** (4, Gloriei St.) - an outdoor archaeological park - the vestiges of the city of Aegyssus, archaeological finds from the neolithic, from the Geto-Dacian, Roman and Roman-Byzantine periods; library, documents, numismatic collection (Greek, Roman, Byzantine, medieval, modern). **The Art Section** housed in an edifice built by Ismail Pasha in 1870 - "**The Palace of the Pashas**" - paintings, sculptures and pieces of graphic arts, drawing on the scenery from the Dobrudja and the Danube Delta; collection of medieval icons, of Eastern art (rugs, cultic objects, jewelry, costumes). **The Section of Ethnography and Folk Art** (4, 9 Mai St.) - collection of costumes, ornamental pieces, rugs, tools, pottery; exhibits, referring to traditional occupations, house furnishings, specific to the area, folk architecture. **The Monument of Independence** (*Horei Hill*), erected in memory of the heroes from the Independence War of

1877 - the foundation cast in 1879 (General Carol Davilla, present at the festivity, impressed by the moment he experienced, took down the decorations from his chest and laid them side by side with the parchment scroll, buried at the base of the monument), inaugurated officially in 1904 (sculptor G. Vasilescu and C. Bălăcescu) and restored to its initial shape in 1977. **The "St Nicholas" Cathedral Church** (*Progresului St.*), built in 1862, a monument of architecture (by an "irade", permission was granted to build its domes, but lower than the minaret of the mosque). **The "St George" Church** (*Păcii St.*), a church with a clock, a monument of architecture, erected in the 19th cent.; the architectural style enriched with Eastern elements. **The grand mosque "Azzizie"** (*Independentei St.*) a monument of Eastern art, restored in 1924, after the design of the edifice of worship, erected by Ismail Pasha, before 1877. **The Old Townhall** (*14 Noiembrie St.*), an edifice from 1872, the former Turkish gendarmerie. **The "Spiru Haret" Lycée** (*14 Noiembrie St.*) a building from 1883 - the oldest secondary school in the Dobrudja. **The Civic Square of the City**, achieved in 1972 (arch. Gh. Tofan - paved with marble flags. **The Equestrian Statue of Ruling Prince Mircea the Old** (*Civica Square*), sculptor I. Jalea, 1972. **The Bust of Spiru Haret** (sculptor V. Chiriachide, 1923). **The Railway Station** - original architecture, with a boot-shaped roof. **The Embankment of the Danube**, the Ciuperca lake, the Zaghen lake, the Bididia Forest, leisure areas.

AGHIGHIOL, village; a spa of local interest (a salt water lake with therapeutic mud); a **palaeontological reserve** (fossils of ammonites, fauna from the Triassic time); the place where a princely tomb, from the middle of the 4th cent. B.C. was discovered, famous for its extremely rich inventory. Nearby the **Popina Isle** (*on the Razelm lake*), maximum height 47 m.; micro wildlife reserve - the favourite nesting place of the white and red shelled ducks (natural monuments).

BABADAG, town; 60 m. alt; a locality boasting of elements specific to a spa, surnamed the "*Sinaia of the Dobrudja*"; attested by documents in 1330. **The Eastern Art Museum** (*1, Mihai Viteazul St.*), organized in "*The Panaghia House*", a former Muslim madrasah; the museum, set up in 1973, exhibits works of contemporary Romanian fine arts; a collection of eastern art from the 17th - 19th cent.; Shiraz, Anatolian, Sirme, Ghiordes rugs; cashmeres, embroideries, costumes sewn with gold thread; copper vases with damascene ornamentation; arms; pieces of jewelry; furniture inlaid with mother-of-pearl; ceramics. **The Ali-Gazi-Pasha Mosque** (*1, Geamiei St.*) built during the reign of Sultan Murad I (1359 - 1389) - one of the oldest monuments of Muslim architecture from this country, with a 30 m. high minaret; **museum** with Eastern cultic objects. In the yard, the **tomb of general Ali-Gazi-Pasha**. **The Kalaigi Fountain** (*near the mosque*) - a typically Dobrudjan architectural specimen - this is where the followers of the Muslim faith washed, when they came on pilgrimage to the **Tomb of Dervish Baba-Suri-Saltik** (*Măcin St.*) canonized after his death; according to legends, the name of the town derives from him. **Viticultural area**: the red wine of Babadag rivals the wine of Nicorești. Surroundings: the **Babadag Lake** - an area for leisure and angling. **The Forests of Babadag** with species of plants of Balkan - Pontic - Tauri type and a wildlife reserve for deer (150 ha.). Around the date of June 15, an **outing** in the lime-tree forest nearby takes place. **The touristic halting-place "Doi iepurași"**. The hillock of **Denis - Tepe** (266 m. alt.) meaning "The Hill of the Seas". According to legend the Argonauts tethered their ship unto the iron ring thrust into the rock from its top, when they sailed homeward, after having stolen the "*Golden Fleece*" from Colchis (the Caucasus of today). The Golden Fleece were actually specially tanned ram hides, which were used in collecting gold from the rivers of the Caucasus.

CASIMCEA, village. Archaeological vestiges from the Neolithic, the Roman and Roman-Byzantine periods. The green rocks (schists of the Precambrian time) used in building and paving, focus one's attention. This is

where sculptor Ion Jalea (1887 - 1983) was born.

CERNA, village. Winemaking centre. The "Panait Cerna" house set up in 1957 in his birthplace - furniture, books, photographs, personal objects of the poet (1881 - 1913); collection of folk art; agricultural implements. Nearby, the archaeological reserve of Troesmis (3rd cent. A.D.) and funeral monuments from the Roman and Roman - Byzantine epoch (two rows of mounds, from the Danube to the hilltops).

ENISALA, village. The ruins of the Enisala fortress, built in the precincts of some Roman castra in the 13th cent. - Genovese and Turkish fortification, ruled for some time by Ruling Prince Mircea the Old (the 14th cent.). An important station for the artificial reproduction of fish. A peasant homestead, restored *in situ*, laid out for visiting in 1974 - the prototype of the Dobrudjan homestead, with a specific interior, decorated with objects of folk art from the area - wall carpets, woollen rugs, counterpanes, curtains, floss silk ornamental towels; fishing tools, agricultural implements.

GARVĂN, village. The ruins of the Dinogetia fortress and of a small Roman - Byzantine church, from the 2nd cent. A.D.

ISACCEA, town; port on the Danube; 30 m. alt; attested by documents in the 5th cent. B.C.; the major base of the Roman fleet on the Danube. The ruins of the Roman fortress of Noviodunum and funeral monuments from different epochs. The mosque, with a minaret, 300 years old, with a consummate decoration, sculptured in stone. The Romanian Orthodox Church, erected in the 17th cent., with a wooden iconostasis, carved in 1645. Surroundings: the "Cocos" Monastery, an architectural monument, set up in 1833, the first Orthodox church built in the Dobrudja and officially acknowledged by the Ottoman state in 1841. The church was erected in 1853 and restored in 1913; the interior painting, in fresco, was executed by Francisco de Biasse, from Milan. The Museum, set up in 1975, in the old cells, built in 1853, in an Eastern architectural style, exhibits: the firman of foundation, signed by Sultan Abdul Medgid, the Gospal bestowed upon by Metropolitan Veniamin Costache in 1841, priestly vestments, more than 100 hundred years old, cultic objects, icons from the 18th - 19th cent., Gobelin tapestries, old books from the beginning of the 19th cent., with annotations on the 1848 revolution, Roman fibulae, amphorae, inscriptions, coins. The Monastery from Cilic - Dére ("the iron brook"), an architectonic monument, set up by Romanian and Russian monks in 1841; a two-storied church (1901); the church from the basement, a former crypt, used for religious service in wintertime. The interior painting - Gh. Eftimiu, 1929; the iconostasis, of a great artistic value, carved by Ion Dima. The abbey - a building in the style of the Romanian fortified manors. An old cultural and artistic centre - workshops of painting, weaving and embroidery. The Museum set up in 1967, with objects of church art, embroideries, icons on wood (from the 17th - 19th cent.), the Bible of Ţerban Cantacuzino (1678), documents referring to the history of the monastery, Turkish objects, folk costumes from the area, carpets, glazed pottery of Birmingham, with images from Romania. Close to the monastery - a windmill. The Tăia Monastery (1841); the Saon Monastery (1846).

JURILOVCA, commune on the bank of the Goloviţa lake; a typical fishermen's settlement, founded by Lippovan fishermen in the 18th cent. Architecture, costumes, traditions, that are typically Lippovan - houses planked outside with boards, with interior painting, especially on the ceilings; behind the house, the "bania" - the steam bathhouse, with heated stones. The Museum House - tools used in the household (stone felting - mill, an amphora, a beehive carved into a tree-trunk), fishing tools. The Pocrova Church, built in 1871 - with a huge dome, visible from the distant lagoonside. Fishery and a small fishermen's port. Surroundings: The Cape of Dolojman - a rocky peninsula on the bank of the Razelm lake - the ruins of the ancient city of Argamum - the first ancient Greek settlement, from the territory of this country, mentioned in a literary source from the

6th cent. B.C. (Hecateu of Miletus). **Bisericuța**, an isle on the Razelm lake - vestiges of settlements from the Bronze Age and the Byzantine period. **Gura Portiței**, the junction between the waters of the brackish complex Razelm - Golovița and those of the sea; it appeared on the European maps as early as 1710. Fishery; touristic centre.

LUNCAVIȚA, commune. Nearby, "**La cetățuie**" - the vestiges of a fortified settlement from the neolithic, of the Gumelnița type. A beech tree forest (a vegetation of mountainous type), a tertiary relic and a natural curiosity (2 ha.) - a wildlife reserve.

MĂCIN, town; port on the Danube; 30 m. alt; attested by documents in the 1st - 2nd cent. A.D. **The ruins of the Roman fortress of Arrubium**. **The Mosque** (*the centre of the town*) built in the 18th cent. **The old inn** - an architectonic monument.

NICULIȚEL, commune. **A viticultural hilly area - the Sarica and Niculitel vineyards**, known for several cent. The vestiges of a Geto-Dacian settlement from the 4th - 3rd cent. B.C., a Roman castrum, habitations, a medieval monetary treasure (6,000 coins from the 14th cent. and a seal of ruling-prince Mircea the Old), the earthen wall ("**Trajan's Wall**") - part from a fortification system, which closed the depression of Niculitel. **The Church with Crypt** (*basilica with reliquary*), erected, in the 11th - 12th cent., from Roman bricks, some of the latter stamped - a historical and architectural monument, the oldest palaeochristian sanctuary from this country. **The "St Atanasie" Church** (*the sunken church*), erected upon the foundations of a Byzantine basilica from the 11th cent. - part of the edifice has sunk under the ground; according to legend, it was discovered by shepherd Niculaiță, the locality was named after. Surroundings: **the Consul Hill** (333 m. alt.), a pyramid of porphyry and marble, resembling an enormous throne, girded round by the Tăța river, on three sides, one of the most beautiful natural monuments from this country. Lime-tree forests - an important melliferous area - "the beekeepers' paradise".

THE DANUBE DELTA, "The Realm of the Waters", total area, 5,640 sq km., from which 4,340 sq. km. on Romanian territory, a biological reserve.

THE CHILIA BRANCH, the northernmost branch flowing into the sea; borderline: 117 km. between the Chilia Fork and the sea; 36 m. maximum depth. Navigation of local interest.

TATANIR, a fishermen's village. Quince-tree orchards, vineyards. Fishery; the Tataniș lake, plenteous in fish.

CHILIA VECHE, commune, mentioned by documents in the 10th cent; the largest and one of the oldest settlements from the Delta. Beginning with the 14th cent., a strategic role; customhouse. **Church**, with two domes, 30 m. high, reference points to people, who are out in the delta. Point of departure for trips on boat along the channels, between the Chilia and Sulina branches or to the sand banks Chilia and Stipoc. Fishery; a small fishermen's and passengers' port.

PERIPRAVA, village. A typical fishermen's settlement; starting - point of trips to the Merhei, Matița lakes (colonies of pelicans), the Lopatna channel, the "Mila 23" village. Surroundings: **LETEA**, village, sand bank, forest. **The Letea Sand Bank** (17,000 ha.; 13 m. alt.) - sands gathered in dunes; a fauna specific to the desert.

The Letea Forest (700 ha.), natural monument, vegetation with equatorial aspect - the waterside and greyish oak-tree (over 150 years old, diameter of 1 m. and height of 30 - 35 m.) the white and black poplar, the water-side ash-tree, the downy ash-tree (a botanical rarity). Plants, with liana aspect, creep up to the branches of the big trees, their stalks hanging down, like ropes (forests called by local people "*Hammocks*").

THE WILDLIFE RESERVE Roșca - Buhaiova - Hrecișca - Letea - between the Chilia branch and the Sulina channel - 15,400 ha. - lakes, swamps with reed and floating reed islets, playing host to colonies of pelicans,

herons, eastern flossy ibises, spoonbills, squacco herons.

THE TULCEA BRANCH, between the Chilia Fork and the Sf. Gheorghe Fork; 19 km. long; 34 m. maximum depth. Main navigation line.

THE SF. GHEORGHE FORK, this is where the Tulcea branch bifurcates: on the right, the Sf. Gheorghe branch, on the left the Sulina channel. **The Lighthouse**, which lights up every 5 seconds, in order to indicate to navigators the exact position of the entrance into the channel.

THE SULINA BRANCH, the shortest and best adjusted branch of the Danube; 62.6 km. long between the Sf. Gheorghe Fork and the old lighthouse from Sulina, measured in nautical miles. Channel of fluvial - maritime traffic (the minimal depth of the low-water mark = 7.32 m.) maximal depth, 18 m.

ILGANI COTTAGE by Mile 32. A picturesque place; landing stage. Trips to the Meșteru, Lungulețu, Tătaru lakes, for angling.

PARTIZANI, a village which developed simultaneously with the adjustment of the Sulina branch. Houses built on a raised ground (to protect them from inundation), thatched with reed, the front sides decorated with zoomorphic motifs, made of fretworked boards. The fences are made of reed, intertwined, in the upper part. The means of transport here is the boat, of different sizes, expressed in the number of *ribs* - the ribs of curved wood of the boat.

MALIUC, commune, by Mile 24. A research station of reed set up in 1956. An important starting point for trips, along the channels, towards the "Mila 23" village, the Fortuna, Păpădia, Olguta lakes, the Șontea channel and the Old Danube. The documentary **Museum**, set up in 1963, presents the flora of the Danube Delta.

GORGOVA, a fishermen's village, which appeared on the maps, prior to 1878. **The Gorgova Lake** (1,377 ha.), one of the largest ones in the delta - 12.9 sq. km. of an almost circular shape; the vegetation shelters the common heron and the big duck. Fishery; a picturesque spot; navigation links with the Litcov channel.

"**MILA 23**", village. A typical fishermen's settlement, lying on the first loop of the "Capital M" (the Old Danube). Fishery. **A locality of touristic interest**, starting point for trips on the channels, towards the lakes of Matița, Leghianca (colonies of pelicans), Roșca, the Stipoc and Chilia sand banks, the Crișan commune.

CRISAN, commune. The major starting-point of trips to the village "Mila 23", the Letea sand bank and forest, the Caraorman sand bank and forest, the Litcov channel. **The Monument**, erected in remembrance of the inauguration of the Sulina Channel (1859). Fishery. **The Lebăda Hotel** - built in the style of the houses from the delta, with a thatched roof; touristic halting place - huts for camping, a "**belvedere**" tower, 30 m. high.

SULINA, town; 3.5 m. alt.; fluvio-sea port, located at the mouth of the Sulina branch, where it flows into the sea; the easternmost town of Romania; attested by documents in 950 A.D. as a Byzantine harbour and in 1318, as a Genoese one; free-port at the beginning of the 20th cent. **The Administrative Palace of the Danubian Fleet**, the building of the former European Commission of the Danube; **The Old Lighthouse**, built over 1802 - 1842, restored in 1870, situated in the centre of the town, at present and the pier - historical monuments. **The Bust of Conductor George Georgescu** (1887 - 1964), who was born at Sulina. **The house** in which writer Jean Bart (Eugeniu P. Botz, 1874 - 1933) - who was captain of the Sulina port, for a period - lived. **The Greek Church**, the oldest church in town, beautifully decorated inside and outside; ecclesiastical objects, sacerdotal attire and icons brought from Constantinople. **The "St Nicholas" Cathedral**, built in 1910. **The Anglican Church**, more than a century old, covered with ivy. **The specific architectonics of the Delta** - the foundations of the houses (of stone or brick) are laid directly on sand and rise 0.5 m. above the ground on abutments anchored into thick sand bases; outside, the walls are planked with differently coloured boards.

International Cemetery (maritime cemetery) - the graves of numerous sailors and visitors of Sulina. **The Beach of Sulina** - vast, with fine grained sand and sea-water mixed with fresh-water. Starting point for trips to the Letea forest, the Roșu, Roșuleț (fishery) lakes and, through the Bursuca channel, to the Împuțita backwaters and the Roșu - Ivancea channel towards the Sf. Gheorghe branch.

THE SF. GHEORGHE BRANCH, the oldest branch of the Danube, between the Sf. Gheorghe Fork and the sea; 113 km. long; 26 m. maximum depth. Navigation of local interest.

NUFĂRU, commune. Mentioned under the name of **Prislava**, in the 10th cent. Vestiges of Roman and medieval fortifications. Connecting highway with Tulcea municipality.

MAHMUDIA, commune, fluvial port. **Vestiges of the Roman - Byzantine Fortress of Salsovia**, from the 3rd cent. A.D., which became an episcopal seat; **a museum centre**, with departments of archaeology (black ceramics, Roman amphorae and bricks), ethnography (fishing boats used by local people, tools for wool processing) and numismatics (Roman, Greek, Byzantine, Russian coins). A leisure area was laid out, on the bank - swimming place, landing - stage and boatmen for trips, in long-boats along the channels. Connecting highway with Tulcea.

MURIGHIOL, commune, by the large bend of the Sf. Gheorghe branch. A spa of local interest, also named Morughiol, id est "*the violet lake*", from the colour of the lake, used for therapeutical purposes. Hallstattan and Hellenistic archaeological vestiges, Geto - Dacian burial ground, the traces of a Roman fortress, fragments of pre-feudal ceramics. **Lacul Sărăt**, named by specialists the **Salt Marshes from Murighiol** - a micro - wildlife reserve, the predilect nesting place of the black winged stilt, the avocet (natural monuments), the tufted duck, the plover, the lake curlew. The fronts of the houses have fretwork decorative elements, with different ornamental motifs: fish, fans, sea horses, leaves, the tree of life. **Touristic halting place "Pelican"**, huts, bungalows, restaurant, one of the largest campings from the area of the delta; place for bathing, recreational boating along the channels, in boats steered by local people. Connecting highway with Tulcea.

UZLINA, fishery and hunting lodge. Micro - wildlife reserve - nesting place for numerous waders.

DUNĂVĂȚUL (de SUS and de JOS), villages inhabited by Romanians (the descendants of the Transylvanian shepherds, who had come with their flocks in the last cent.) and by Ukrainians (who had left Zaporozhe, because of the persecutions, inflicted by the autocratic régime of empress Catherine II of Russia). An important connecting channel with the Razelm - Sinoe lagoonal system; fishery and fishermen's lodge.

DRANOV, channel, sited at km. 45; a quite special touristic itinerary. The area expanding between the Dranov channel and the Sf. Gheorghe locality - **wildlife reserve of egrets, swans and squacco herons**. Piscicultural complex - fishery, lodge.

CARAORMAN, village, sand bank, forest. **The Caraorman Sand Bank** (7,000 ha.; 6.7 m. maximum altitude) - sandy soil, with 7 m. high moving sand dunes; a desertic aspect. **The Caraorman Forest**, *the black forest* (400 ha.) - natural monument - vegetation with an equatorial aspect, similar to the Letea forest. Channel: piscicultural establishment. Starting - point towards the Litcov channel, the Isac lake, the Uzlinia lake and lodge, the Perivolovca channel (rich vegetation, many species of birds, picturesque landscape), the Puiu, Puiulet, Roșu, Roșuleț lakes.

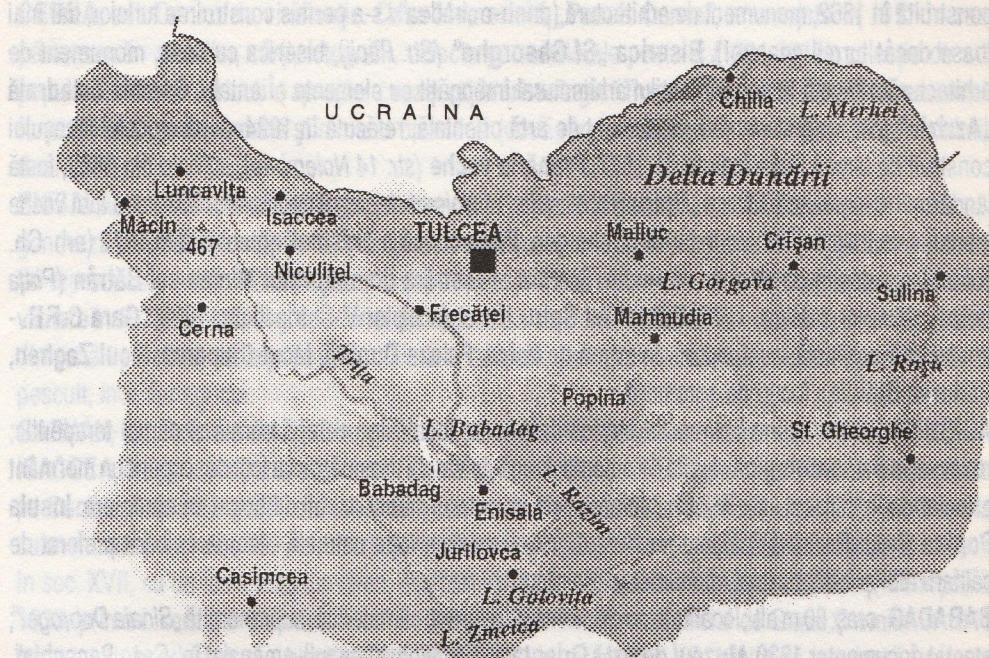
IVANCEA MARE, sand-bank and channel at km. 18; one of the largest nesting areas of wild geese. Fishery. The Ivancea channel makes the connection with Sulina, through the Roșu, Roșuleț lakes, the Împuțita backwaters and the Bursuca channel.

SFÂNTU GHEORGHE, commune located at the mouth of the branch of the same name, where its waters flow into the sea; attested by documents in 1318. An important place of touristic attraction - architectonics, specific to the delta; fishery (the processing of caviar); the largest beach of the Romanian sea-side. The Old Lighthouse (19.8 m. high, a wooden structure from 1856). The New Lighthouse (57 m. high, built of concrete in 1968). Nearby: the Sărăturile Sand Bank (7,500 ha; 4 m. altitude at most), the Sahalin Isle (formed in 1897), the microdelta of the Sf. Gheorghe branch.

THE LEGEND OF THE "COCOŞ" MONASTERY

At the beginning of the last cent., three monks-Visarion, Gherontie and Isaiia-worthy disciples of Paisie Velicicovici, abbot of the Neamţu Monastery, made a pilgrimage to Mount Athos. After saying their prayers and paid their pious homage to this holy place, they set out homewards, aboard a vessel. After sailing along the Black Sea Coast, their ship entered the mouth of the stately Danube, directed upstream. When they reached the Isaccea area, they were so deeply impressed with the beauty of these places, that they decided to call a halt. According to legend, during their first night, spent there, the three monks had one and the same dream. A mountain-cock appeared and talked to them, exactly like a human being. He let them know that he was God's messenger, bringing them the heavenly command to build a sanctuary for worship, on the very place they had chosen to take a rest. Obeying the Divine Order, the three monks embarked on seeking the most appropriate site to build a monastery. With the permission of the Pasha of Tulcea, they erected a hermitage in wattle, which they named **Schitul Cocos** (The Hermitage of the Mountain-cock). In 1841, the holy shrine was acknowledged by the authorities of the Ottoman Empire, by a writ under seal (At the time the Dobrudja was under the latter's suzerainty). Upon learning the good tidings, Metropolitan Veniamin Costache endowed the new monastic establishment with ecclesiastical objects, icons, religious books and sacerdotal attire. In 1853, a wealthy shepherd from Poiana Sibiu, Transylvania, Nicolae Ghiță Poenaru, bestowed upon the hermitage 15000 ducats, 5000 sheep, 15 horses and joined the holy congregation, becoming a monk. About the same time, close to the tiny wattlework church, the cells and a new church were erected in brick.

Tulcea

TULCEA, municipiu; reședința județului; port la Dunăre; poartă de intrare în Delta Dunării; 31 m alt.; 97.500 locuitori (1992); cetatea Aegyssus, sec. VI î.Chr.; atestat ca oraș Tulcea 1595. **Muzeul „Delta Dunării”**, înființat în 1949, cu mai multe secții: **Secția de Științele Naturii** (Str. Progresului 32), prezintă trecutul, flora și fauna Deltei Dunării - biogrupă, diorame, acvarii cu specii de pești de apă dulce și salmastră, colecții de insecte, moluște, ierbăre, unelte de pescuit specifice Deltei. **Secția de Arheologie** (Str. Gloriei 4) - parc arheologic în aer liber: vestigiiile cetății Aegyssus, piese arheologice din neolic, perioadele geto-dacică, romană și romano-bizantină; bibliotecă, documente, colecție numismatică (greacă, romană, bizantină, medievală, modernă). **Secția de Artă** (Str. Alexandru Sahia 2), amenajată într-un edificiu construit în 1870 de Ismail Paşa - „Palatul Pașalelor” - picturi, sculpturi și grafică inspirate din peisajul Dobrogean și al Deltei Dunării; colecție de icoane medievale, artă orientală (covoare, obiecte de cult, podoabe, costume). **Secția de Etnografie și Artă Populară** (Str. 9 Mai 4) - colecții de costume, podoabe, scoarțe, unelte, ceramică; exponate privind ocupările tradiționale, interioare specifice zonei, arhitectură populară. **Monumentul Independenței** (Colnicul Horei), ridicat în memoria eroilor din

războiul de independență din 1877 - fundația turnată în 1879 (generalul Carol Davilla, prezent la festivitate, impresionat de clipa trăită și-a scos decoratiile de la piept și le-a aşezat lângă pergamentul ce a fost îngropat la temelia monumentului), inaugurat oficial în 1904 (sculptori G. Vasilescu și C. Bălăcescu) și refăcut la forma inițială în 1977. **Biserica Catedrală „Sf. Nicolae“** (*Str. Progresului*), construită în 1862, monument de arhitectură (prinț-o „iradea“ i s-a permis construirea turlelor, dar mai joase decât turnul geamiei). **Biserica „Sf. Gheorghe“** (*Str. Păcii*), biserică cu ceas, monument de arhitectură, ridicată în sec. XIX; stilul arhitectural îmbogățit cu elemente orientale. **Geamia catedrală „Azzizie“** (*Str. Independenței*), monument de artă orientală, refăcută în 1924, după modelul lăcașului construit de Ismail Paşa înainte de 1877. **Primăria veche** (str. 14 Noiembrie), edificiu din 1872, fostă jandarmerie turcească. **Liceul „Spiru Haret“** (*Str. 14 Noiembrie*), construcție din 1883 - cea mai veche instituție de învățământ secundar din Dobrogea. **Piața civică a orașului**, amenajată în 1972 (arch. Gh. Tofan), - pardositară cu plăci de marmură. **Statuia ecvestră a domnitorului Mircea cel Bătrân** (*Piața civică*), sculptor I. Jalea, 1972. **Bustul lui Spiru Haret** (sculptor V. Chiriachide, 1923). **Gara C.F.R.** - arhitectură originală, cu acoperiș în formă de barcă. **Faleza Dunării, lacul Ciuperca, lacul Zaghen, Pădurea Bididia** - locuri de agrement.

AGIGHIOL, sat; stațiune balneoclimatică de interes local - lac cu apă sărată și sămânță terapeutică; rezervație paleontologică - fosile de amoniți, faună de vîrstă triasică; aici a fost descoperit un mormânt princiar de la mijlocul sec. IV î.Chr., celebru prin inventarul său deosebit de bogat. În apropiere: **Insula Popina** (*lacul Razelm*), înălțime maximă 47 m; microrezervație naturală - loc de cuibărit preferat de călăfarii albi și călăfarii roșii, monumente ale naturii.

BABADAG, oraș; 60 m alt.; localitate cu elemente de stațiune climatică, supranumită „*Sinaia Dobrogei*“, atestat documentar 1330. **Muzeul de Artă Orientală** (*Str. Mihai Viteazul*), amenajat în „Casa Panaghia“, fost seminar musulman; muzeul, înființat în 1973 prezintă lucrări de artă plastică românească contemporană; colecție de artă orientală din sec. XVII-XIX: covoare de Siraz, Anatolia, Sirme, Ghiordes; cașmiruri, broderii, costume cusute cu fir de aur; vase de aramă cu ornamente damaschinate; arme; podoabe; mobilă cu încrustații în sidef; ceramică. **Geamia Ali-Gazi-Paşa** (*Str. Geamie 1*), construită în timpul sultanului Murad I (1359-1389) - unul dintre cele mai vechi monumente de arhitectură musulmană din țară, cu un minaret înalt de 30 m; **muzeu** cu obiecte orientale de cult. În curte, **mormântul generalului Ali-Gazi-Paşa**. **Cișmeaua Kalaigi** (lângă geamie) - arhitectură tipică dobrogăeană - aici își spălau măinile adeptii cultului musulman, veniți în pelerinaj la **Mormântul dervișului Baba-Sari-Saltic** (*Str. Măcin*), canonizat după deces; legendele spun că de la el ar veni numele orașului. **Zonă viticolă**: vin roșu de Babadag, rivalul vinului de Nicorești. Împrejurimi: **Lacul Babadag** - zonă de agrement și pescuit sportiv. **Pădurile Babadagului**, cu specii de plante de tip balcano-ponto-taurice și o rezervație pentru căprioare (150 ha). În jurul datei de 15 iunie are loc o **serbare câmpenească** în pădurea de tei din apropiere. **Popas turistic „Doi iepurași“**. Colina **Denis-Tepe** (266 m alt.) - în limba română are înțelesul de „Colnicul mărilor“ - o legendă susține că de inelul de fier încins cândva în stâncă de pe vârful lui, și-au legat argonautii corabia lor, trecând pe aici în drum spre casă, după ce au furat „lâna de aur“ din Colhida (Caucazul de azi). Lâna de aur, de fapt erau pieile de berbec special argăsite, ce se foloseau la culegerea

aurului din râurile Caucazului.

CASIMCEA, sat. Vestigii arheologice neolitice, din perioada romană și romano-bizantină. Atrage atenția blocurile de piatră verde (șisturi de vârstă precambriană), folosite în construcții și pavaj. Satul natal al sculptorului **Ion Jalea** (1887-1983).

CERNA, sat. Centru de vinificație. **Casa Memorială „Panait Cerna”**, amenajată în 1957 în casa părintească - mobilier, cărți, fotografii, obiecte personale ale poetului (1881-1913); colecție de artă populară; inventar agricol. În apropiere: **rezervația arheologică Troesmis** (sec. III î.Ch.) și monumentele funerare din epoca romană și romano-bizantină (două rânduri de moivile, de la Dunăre spre culmile dealurilor).

ENISALA, sat. **Ruinele cetății Enisala**, construită în sec. XIII pe vatra unor castre romane - fortificație genoveză și turcească, stăpânită un timp de domnitorul Mircea cel Bătrân (sec. XIV). Importantă stațiune de reproducere artificială a peștelui. **Gospodărie Tărănească**, restaurată *in situ*, amenajată pentru vizitare în 1974 - prototipul gospodării dobrogene cu interior specific, ornat cu obiecte de artă populară din zonă - păretare, scoarțe de lână, cuverturi, perdele, ștergare din borangic, piese de port; unele de pescuit, inventar agricol.

GARVĂN, sat. **Ruinele cetății Dinogetia și a unei biserici romano-bizantine**, din sec. II d.Ch.

ISACCEA, oraș; port la Dunăre; 30 m alt.; atestat documentar sec. VI î.Ch.; principală bază a flotei romane pe Dunăre. **Ruinele cetății romane Noviodunum** și monumente funerare din epoci diferite. **Geamia**, cu un minaret, veche de 300 ani, cu o prețioasă decorație sculptată în piatră. **Biserică ortodoxă**, ridicată în sec. XVII, cu un iconostas din lemn, sculptat în 1645. Împrejurimi: **Mănăstirea Cocos**, înființată în 1833, prima biserică ortodoxă ridicată în Dobrogea și recunoscută oficial de Statul Otoman în 1841; monument de arhitectură - biserică, ridicată în 1853 și refăcută în 1913; pictura interioară în frescă executată de Francisco de Biasse, din Milano; **muzeul**, amenajat în 1975 în vechile chilii construite în 1853 cu arhitectură orientală, prezintă: firmanul de întemeiere semnat de sultanul Abdul Medgid, evanghelia dăruită de mitropolitul Veniamin Costache la 1841, veșminte preoțești vechi de peste 100 de ani, obiecte de cult, icoane din sec. XVIII-XIX, goblenuri, cărți vechi de la 1800 cu însemnări privind revoluția de la 1848, fibule romane, amfore, inscripții, monede. **Mănăstirea Cilic-Deré** („pârâul de fier”), întemeiată în 1841 de călugări români și ruși, monument de arhitectură - biserică etajată ridicată în 1901; biserică din subsol, fostă gropnă, utilizată pentru slujbele din timpul iernii; pictura interioară realizată de Gh. Eftimiu în 1929; catapetasma, de mare valoare artistică, sculptată de Ion Dima; stăreția - construcție în stilul culelor românești; vechi centru cultural și artistic - ateliere de pictură, țesătorie și broderie; **muzeu** amenajat în 1967 - obiecte de artă bisericească, broderii, icoane pe lemn din sec. XVII-XIX, Biblia lui Șerban Cantacuzino (1678), documente privind istoria mănăstirii, obiecte turcești, costume populare din zonă, covoare, ceramică de Birmingham cu imagini din România. Lângă mănăstire - o moară de vânt. **Mănăstirea Taița** (1841); **Mănăstirea Saon** (1846).

JURILOVCA, comună pe malul lacului Golovița; așezare tipic pescărească, întemeiată în sec. XVIII de pescari lipoveni. Arhitectură, costume, datini specific lipovenești - case căptușite cu scânduri pe exterior, iar în interior pictate, în special tavanele; în spatele casei „*bania*” - baia de aburi, cu pietre încinsse. **Casa**

muzeu - unelte utilizate în gospodărie (piuă de piatră, o amforă, un stup de albine cioplit din trunchiul unui copac), unelte de pescuit. **Biserica Pocrova**, construită în 1871 - cupolă vastă, vizibilă din largul complexului lagunar. **Cherhana și mic port pescăresc**. Împrejurimi: **Capul Dolojman** (peninsulă stâncoasă pe malul lacului Razelm) - **ruinele orașului antic Argamum** - prima localitate antică grecească de pe teritoriul ţării noastre menționată de un izvor literar din sec. VI î.Ch. (Hecateu din Milet). **Bisericuța**, insulă în lacul Razelm - vestigii ale unor așezări din epoca bronzului și bizantină. **Gura Portiței**, loc de legătură între apele complexului salmastru Razelm-Golovița și cele ale mării; figurează pe hărțile europene din 1710; cherhana; complex turistic.

LUNCAVIȚA, comună. În apropiere, „**La cetățuie**“ - vestigiile unei așezări întărite din epoca neolitică, de tip Gumelnita. Pădure de fag cu vegetație de tip montan, relict tertiar și o curiozitate a naturii (2 ha) - rezervație naturală.

MĂCIN, oraș; port la Dunăre; 30 m alt.; atestat documentar sec. I-II d.Ch. **Ruinele cetății romane**

Arrubium. Geamia (centrul orașului), construită în sec. XVIII. **Hanul vechi** - monument de arhitectură.

NICULIȚEL, comună. **Zonă colinară viticolă - Podgoriile Sarica și Niculitel** cunoscute de acum câteva secole. Vestigiile unei așezări geto-dacice din sec. IV-III î.Ch., un castru roman, locuințe, tezaur monetar medieval (6000 monede din sec. XIV și o pecete a domitorului Mircea cel Bătrân), valul de pământ („**Valul lui Traian**“) - o parte dintr-un sistem de fortificații care închidea depresiunea Niculitelului.

Biserica cu criptă (bazilica cu martyron), ridicată în sec. XI-XII, din cărămizi romane, unele stampilate - monument istoric și de arhitectură, cel mai vechi așezământ paleocreștin din țara noastră. **Biserica „Sf. Atanasie“** (biserica îngropată), ridicată pe fundațiile unei bazilici bizantine din sec. XI - o parte a edificiului este îngropat; după legendă, el a fost descoperit de ciobanul Niculăiță, care a dat și numele localității. Împrejurimi: **Dealul Consul** (333 m alt.), o piramidă de porfir și marmură, ca un enorm tron, pe care-l încongiș râu Tăia pe trei părți, unul dintre cele mai frumoase monumente naturale din țară. Păduri de tei - importantă zonă meliferă - „**raiul stuparilor**“.

DELTA DUNĂRII, supranumită „**Tara Apelor**“, suprafață totală, 5640 kmp, din care pe teritoriul românesc 4340 kmp, rezervație biologică.

BRĂTUL CHILIA, cel mai nordic braț de vărsare în mare; linie de graniță; 117 km lungime între Ceatalul Chilia și mare; 36 m adâncime maximă. Navigație de interes local.

TATANIR, sat de pescari. Livezi de gutui, viță. Cherhana. **Lucul Tataniș** bogat în pește.

CHILIA VECHE, comună, menționată documentar în sec. X; cea mai mare și una dintre cele mai vechi așezări omenești din Delta; rol strategic, începând din sec. XIV; punct de vamă. **Biserică**, cu două turle de 30 m înălțime, puncte de reper pentru cei aflați în deltă. Loc de plecare în plimbări pe canalele dintre brațele Chilia și Sulina sau pe grindurile Chilia și Stipoc. Cherhana; mic port pescăresc și de pasageri.

PERIPRAVA, sat. Așezare tipic pescărească; loc de pornire în excursii spre lacurile Merhei, Matița (colonii de pelicanii), canalul Lopatna, satul Mila 23. Împrejurimi: **LETEA**, sat, grind, pădure. **Grindul Letea** (17.000 ha; 13 m alt.) - nisipuri adunate în dune; faună specifică deșertului. **Pădurea Letea** (700 ha), monument al naturii, vegetație cu aspect ecuatorial - stejarul de luncă și brumăriu (peste 150 de ani, diametrul 1 m și înălțimea de 30-35 m), plopul alb și negru, frasinul de luncă, frasinul pufos (raritate

botanică); de crengile copacilor mari s-au agățat plante cu aspect de liane, tulpinile lor atârnând ca niște frânghii (păduri numite de localnici „harmacuri”).

REZERVAȚIA NATURALĂ Roșca-Buhaiova-Hrecișca-Letea - între brațul Chilia și canalul Sulina (15.400 ha) - ghioluri, mlaștini stuficole și plauri care găzduiesc colonii de pelicanii, egrete, țigănuși lopătari, stârci galbeni.

BRAȚUL TULCEA, între Ceatalul Chilia și Ceatalul Sf. Gheorghe; 19 km lungime; 34 m adâncime maximă. Cale principală de navegație.

CEATALUL SF. GHEORGHE, în acest loc se bifurcă brațul Tulcea: pe dreapta brațul Sf. Gheorghe, pe stânga canalul Sulina. Far care se aprinde din 5 în 5 secunde, pentru a indica navigatorilor poziția exactă a intrării pe canal.

BRAȚUL SULINA, cel mai scurt, mai drept și mai amenajat braț al Dunării; 62,6 km lungime între Ceatalul Sf. Gheorghe și farul vechi din Sulina, măsurăți în mile marine; Canal de trafic fluvio-maritim - adâncimea minimă la etaj = 7,32 m, adâncime maximă 18 m.

CABANA ILGANI, în dreptul Milei 32. Loc pitoresc; debarcader. Excursii spre **Iacurile Meșteru, Lungulețu, Tătaru**, pentru pescuit.

PARTIZANI, sat dezvoltat odată cu amenajarea brațului Sulina. Case construite pe teren ridicat (pentru a le feri de inundații), acoperite cu stuf și frontoanele ornamentate cu figuri zoomorfe, din scândură traforată. Împrejmuirile sunt din stuf împletit la partea superioară. Mijlocul de deplasare aici este barca, de diferite mărimi exprimate în crevace - coastele de lemn curb ale bărcii.

MALIUC, comună, în dreptul Milei 24. Stațiune de cercetare a stufului, înființată în 1956. Important punct de plecare în excursii pe canale spre **satul Mila 23, Iacurile Fortuna, Păpădia, Olguța, canalul Șontea și Dunărea Veche**. Muzeul documentar, amenajat în 1963, prezintă flora Deltei Dunării.

GORGHOVA, sat pescăresc, ce apare pe hărți înainte de 1878. **Lacul Gorgova** (1377 ha), unul dintre cele mai mari din deltă - 12,9 kmp, cu formă aproape circulară; vegetația adăpostește stârcul cenușiu și raia mare. Cherhana. Loc pitoresc. Legături de navegație cu **canalul Litcov**.

MILA 23, sat. Așezare tipic pescărească pe prima buclă a „Marelui M” (Dunărea Veche). Cherhana. **Localitate de interes turistic** - loc de plecare în excursii pe canale spre **Iacurile Matița, Leghianca** (colonii de pelicanii), **Roșca, grindurile Stipoc și Chilia**, comuna **Crișan**.

CRISAN, comună. Principal punct de pornire în excursii spre **satul Mila 23, grindul și pădurea Letea, grindul și pădurea Caraorman, canalul Litcov**. Monument în amintirea inaugurării Canalului Sulina (1859). Cherhana. **Hotel Lebăda** - construit în stilul caselor din deltă, cu acoperiș din stuf; popas turistic - căsuțe; **turn de „belvedere”**, h=30 m.

SULINA, oraș; 3,5 m alt.; port fluvio-maritim, situat la vărsarea brațului Sulina în mare; orașul cel mai estic al României; atestat documentar 950 d.Ch. ca schelă bizantină și în 1318 ca schelă genoveză; porto-franco la începutul sec. XX. **Palatul Administrativ al Flotei Dunărene**, fostă clădire a Comisiei Europene a Dunării; **farul vechi**, construit între 1802-1842, refăcut în 1870, acum situat în mijlocul orașului și **cheiul** - monumente istorice. **Bustul dirijorului George Georgescu** (1887-1964), originar din Sulina. **Casa** în care a locuit scriitorul **Jean Bart** (Eugeniu P. Botez, 1874-1933) - un timp a fost

căpitanul portului Sulina. **Biserica greacă**, cea mai veche biserică din oraș, frumos ornamentată pe interior și la exterior; odoare și icoane aduse de la Constantinopol. **Catedrala „Sf. Nicolae”**, construită în 1910. **Biserica anglicană**, veche de peste un secol, îmbrăcată toată în iederă. **Arhitectură specifică Deltei** - temeliile caselor (din piatră sau cărămidă) sunt așezate direct pe nisip și ridicate cu 0,5 m deasupra solului pe picioare fixate în tălpi largi de nisip; la exterior, peretii sunt placați cu scânduri divers colorate. **Cimitir Internațional** (cimitir maritim) - mormintele multor marinari și vizitatori ai Selinei. **Plaja Selinei** - întinsă, cu nisip fin și apă de mare dulce. Punct de plecare în excursii spre **pădurea Letea, Iacurile Roșu, Roșuleț** (cherhana), iar prin **canalul Busurca, gârla Împușta și canalul Roșu-Ivancea** spre brațul Sf. Gheorghe.

BRAȚUL SF. GHEORGHE, cel mai vechi braț al fluviului, între Ceatalul Sf. Gheorghe și mare; 113 km lungime; 26 m adâncime maximă. Navigație de interes local.

NUFĂRU, comună. Menționată în sec.X sub numele de **Prislava**. Vestigii ale unor fortificații romane și medievale. Șosea de legătură cu municipiul Tulcea.

MAHMUDIA, comună; port fluvial. Vestigii ale **fortăreței romano-bizantine Salsovia**, din sec.III d.Ch., devenită reședință episcopală; **punct muzeal** cu secții de arheologie (ceramică neagră, amfore și cărămizi romane), etnografie (vase pescărești folosite de localnici, unele pentru prelucrarea lânii) și numismatică (monezi romane, grecești, bizantine, rusești). Pe mal s-a amenajat o zonă de agrement - strand, barcagii pentru plimbări cu lotca pe canale. Șosea de legătură cu municipiul Tulcea.

MURIGHIOL, comună în dreptul marelui cot al brațului Sf. Gheorghe; localitate balneară de interes local numită și Morughiol, adică „**Iacul violet**”, după culoarea ghiolului folosit în scopuri terapeutice. Urme arheologice hallstattiene și elenistice, cimitir geto-dac, urmele unei cetăți romane, fragmente de ceramică prefeudală. **Lacul Sărăt**, numit de speciliști **Sărăturile de la Murighiol** - microrezervație naturală, loc de cuibărit preferat de piciorong, avozeta (monumente ale naturii), ciocântors, râta cu ciuf, fluierarul de lac. Fronțoanele caselor au elemente decorative traforate cu diverse motive ornamentale: pești, evantaie, căluți de mare, frunze, pomul vieții. **Popas turistic „Pelican”** - căsuțe, bungalowuri, restaurant, unul dintre cele mai mari campinguri din regiunea deltei; loc pentru plajă, plimbări de agrement pe canale cu bărci conduse de localnici. Șosea de legătură cu municipiul Tulcea.

UZLINA, cherhana și cabană de vânătoare. Microrezervație naturală - loc de cuibărit pentru numeroase păsări.

DUNAVĀȚUL (de SUS și de JOS), sate formate din români (urmași „mocanilor” transilvăneni, veniți în secolul trecut cu turmele de oi) și ucraineni (veniți din Zaporojie, în urma persecuțiilor regimului autocrat al împăratesei Ecaterina a II-a a Rusiei). Important canal de legătură cu sistemul lagunar **Razelm-Sinoe**. Cherhana și cabană pescărească.

DRANOV, canal, la km 45; rută turistică aparte. Zona cuprinsă între canalul Dranov și localitatea Sf. Gheorghe - rezervație de egrete, lebede și stârci lopătări. Complex piscicol - cherhana, cabană.

CARAORMAN, sat, grind, pădure. **Grindul Caraorman** (7000 ha; 6,7 m alt. maximă) - sol nisipos, cu dune de nisip mișcător, de 7 m înălțime; aspect de desert. **Pădurea Caraorman, pădurea neagră**, (400 ha), monument al naturii - vegetație cu aspect ecuatorial, asemănător pădurii Letea. Canal; amenajare

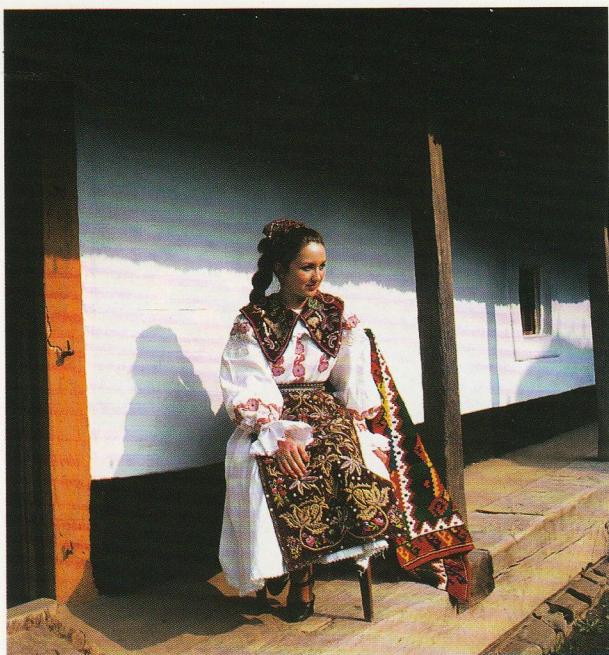
piscicolă. Loc de plecare spre: **canalul Litcov**, **lacul Isac**, **lacul și cabana Uzlina**, **canalul Perivolovca** (vegetație bogată, multe specii de păsări, peisaj pitoresc), **Iacurile Puiu**, **Puiuleț**, **Roșu**, **Roșuleț**.

IVANCEA MARE, grind și canal la km 18; una dintre cele mai mari zone de cuibărit a gâștelor sălbaticice. Cherhana. **Canalul Ivancea** face legătura cu Sulina prin **Iacurile Roșu**, **Roșuleț**, **gârla Împuțita** și **canalul Busurca**.

SFÂNTU GHEORGHE, comună la vărsarea în mare a brațului cu același nume; atestată documentar 1318. **Importantă localitate de interes turistic** - arhitectură specifică deltei; cherhana (prelucrarea icrelor negre); cea mai întinsă plajă marină de pe litoralul românesc. **Far vechi** - 19,8 m înălțime, construcție din lemn din 1856. **Far nou** - 57 m înălțime, construit din beton în 1968. În apropiere: **grindul Sărăturile** (7500 ha; 4m alt. maximă), **insula Sahalin** (formată în 1897), microdelta brațului Sf. Gheorghe.

LEGENDA MĂNĂSTIRII COCOȘ

La începutul veacului trecut, trei călugări - Visarion, Gherontie și Isaiia - destoinici ucenici ai starețului Paisie Velicicovici de la Mănăstirea Neamțului, au plecat în pelerinaj la muntele Athos. După ce au adus prinos de mulțumire și închinăciune locului sfânt, s-au îndreptat spre casă, plutind pe Marea Neagră cu o corabie care a intrat pe gurile Dunării. Ajungând în apropiere de Isaccea și impresionați de frumusețea locului, au hotărât să facă un popas. Chiar în prima noapte, toți trei au avut același vis: se făcea, că le-a apărut în față un cocoș de munte; vorbindu-le în grai omenesc, acesta le-a zis că este solul Domnului, trimis cu poruncă divină ca ei să ridice un lăcaș de rugăciune pe locul ales pentru odihnă. Ascultând cuvântul Sfânt, cei trei călugări au purces la alegerea locului prielnic pentru întemeierea mănăstirii. Cu permisiunea pașei de la Tulcea, ei au construit un schit împletit din nuiele, pe care l-au numit **Schitul Cocoș**, după înfățișarea luată de mesagerul Domnului. În anul 1841 lăcașul a fost recunoscut de Statul Otoman și a căpătat drept de pecete. Auzind vestea cea bună, mitropolitul Veniamin Costache a înzestrat noul aşezământ monahal cu odoare, icoane, cărti sfinte și veșminte preoțești. Pe la 1853, Nicolae Ghiță Poenaru, oier înstărit din Poiana Sibiului, a dăruit schitului 15.000 de galbeni, 5.000 oi și 15 cai și s-a călugărit aici. Tot atunci, lângă bisericuța din nuiele, s-au construit chiliiile și o nouă biserică din zid.

Femeie în costum popular din jud.Tulcea.
Woman in folk costume from the Tulcea county.

Pescari cu năvod în Delta Dunării.
Fishermen with trammel net in the Danube Delta.

Egretă în zbor în Delta Dunării - rezervație naturală biologică și de biosferă, 4340kmp.
Flying egret in the Danube Delta - a biological and biospheric reserve, 4340 sqkm.

Hotelul Lebăda din Crișan, pe brațul Sulina al Dunării, jud.Tulcea.
Hotel "Lebăda" (Swan) at Crișan, on the Sulina branch of the Danube, Tulcea county.